

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра _____ **Менеджмент** _____
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 33 Муніципальний менеджмент _____

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: _____ **«Регіональне управління»** _____
(назва освітньої програми)

Спеціальність: _____ **281 «Публічне управління та адміністрування»** _____
(найменування спеціальності)

Галузь знань: _____ **28 «Публічне управління та адміністрування»** _____
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: _____ **Перший (бакалаврський рівень)** _____
(Назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри

Менеджмент _____

(найменування кафедри)

Протокол №_1 від 29 серпня 2023 р.

м. Запоріжжя 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>ОК 33Муніципальний менеджмент Нормативна дисципліна Цикл професійної підготовки</i>
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
Викладач	<i>к.е.н., доцент, доцент кафедри Шитікова Лариса Віталіївна</i>
Контактна інформація викладача	<i>Телефон кафедри: (061) 7698-2-54 телефони викладача: +38066-331-36-48, +38097-39-26-657 , E-mail викладача: larisashytikova@gmail.com</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>згідно до розкладу занять: https://zp.edu.ua/rozklad-zanyat-ta-konsultacyi-19 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/</i>
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин – загальний обсяг 180 годин кредитів – 6 кредити ЕКТС розподіл годин: 30 лекцій;30 практичних; 120 самостійна робота вид контролю – іспит</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p>Пререквізитами та постреквізитами дисципліни «Муніципальний менеджмент» є дисципліни згідно структурно-логічної схеми підготовки здобувача вищої освіти</p> <p>Загальні компетентності, які полегшують засвоєння дисципліни: ЗК 7. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності, яка полегшує засвоєння дисципліни: СК 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів; С(Ф)К 6 Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.</p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна "Муніципальний менеджмент" спрямована на формування системи спеціальних знань здобувачів вищої освіти та вивчення теоретичних засад муніципального менеджменту.</p> <p>Інтегральна компетентність:</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;</p> <p>- загальні:</p> <p>ЗК 1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК 2 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 6 Здатність працювати в команді</p> <p>ЗК 7. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 12 Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК 13.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p> <p>фахові (спеціальні):</p> <p>С(Ф)К 1 Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів</p> <p>СК 2 Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів</p> <p>С(Ф)К 4 Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських</p>	

рішень сучасні ІКТ

С(Ф)К 6 Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій

СК 7 Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності

С(Ф)К 9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

С(Ф)К 10.Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

С(Ф)К 11 Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень

ПРН 14. Уміти коригувати діяльність у випадку зміни вихідних умов

ПРН 15 Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності

ПРН 16 Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування системи спеціальних знань здобувачів вищої освіти та вивчення теоретичних засад муніципального менеджменту; засвоєння механізмів практичної реалізації елементів спеціального економічного інструментарію управління розвитком муніципальних утворень; оволодіння принципами формування ефективних вертикальних та горизонтальних взаємодій органів місцевого самоврядування; опанування сучасними методами адміністрування муніципальними галузево функціональними комплексами; вивчення особливостей муніципального управління в зарубіжних країнах для адаптивного використання його в практичній роботі органів місцевого самоврядування в Україні.

5. Завдання вивчення дисципліни

Визначення теоретико-методологічних засад муніципального менеджменту як механізму ефективного управління розвитком муніципальних утворень; система нормативно-правового забезпечення управлінської діяльності місцевого самоврядування в Україні та її проблеми; види систем муніципального менеджменту та їх основні характеристики; особливості реалізації важелів спеціального економічного інструментарію муніципального менеджменту; характер вертикальних та горизонтальних зовнішніх взаємодій органів місцевого самоврядування; принципи сучасного управління галузево-функціональними комплексами муніципального утворення; загальні засади організації та здійснення муніципального управління в зарубіжних країнах.

6. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади муніципального менеджменту

Тема 1 Сутність та законодавча база муніципального менеджменту

Тема 2. Побудова системи муніципального менеджменту

Тема 3. Муніципальні послуги – продукт діяльності муніципального утворення

Змістовий модуль 2 Компоненти процесу муніципального управління

Тема 4. Стратегічне управління розвитком муніципальних утворень

Тема 5. Проектний менеджмент у муніципальному управлінні

Тема 6. Ситуаційне управління в муніципальному менеджменті

Модуль 2

Змістовий модуль 3 Управління місцевими матеріально-фінансовими та трудовими ресурсами

Тема 7. Управління місцевими фінансовими ресурсами

Тема 8. Маркетингові підходи в муніципальному менеджменті

Тема 9. Кадровий менеджмент в муніципальному управлінні

Тема 10. Ризик-менеджмент та антикризове управління на місцевому рівні

Тема 11. Особливості муніципального управління в зарубіжних країнах

7. План вивчення навчальної дисципліни			
№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1. Сутність та законодавча база муніципального менеджменту	Лекція	2
1.	Сутність та законодавча база муніципального менеджменту	Практичне заняття	2
2.	Тема 2 Побудова системи муніципального менеджменту	Лекція	4
2.	Побудова системи муніципального менеджменту	Практичне заняття	4
3.	Тема 3. Муніципальні послуги – продукт діяльності муніципального утворення	Лекція	4
3	Муніципальні послуги – продукт діяльності муніципального утворення	Практичне заняття	4
4.	Тема 4. Стратегічне управління розвитком муніципальних утворень	Лекція	4
4.	Стратегічне управління розвитком муніципальних утворень	Практичне заняття	4
5.	Тема 5. Проектний менеджмент у муніципальному управлінні	Лекція	2
5	Проектний менеджмент у муніципальному управлінні	Практичне заняття	4
6.	Тема 6. Ситуаційне управління в муніципальному менеджменті	Лекція	4
6.	Ситуаційне управління в муніципальному менеджменті	Практичне заняття	2
7. Рубіжний (модульний) контроль 1			
8.	Тема 7. Управління місцевими фінансовими ресурсами	Лекція	2
8	Управління місцевими фінансовими ресурсами	Практичне заняття	2
9.	Тема 8. Маркетингові підходи в муніципальному менеджменті	Лекція	2
9	Маркетингові підходи в муніципальному менеджменті	Практичне заняття	2
10	Тема 9. Кадровий менеджмент в муніципальному управлінні	Лекція	2
10	Кадровий менеджмент в муніципальному управлінні	Практичне заняття	2
11	Тема 10. Ризик-менеджмент та антикризове управління на місцевому рівні	Лекція	2
11	Ризик-менеджмент та антикризове управління на місцевому рівні.	Практичне заняття	2
12	Тема 11. Особливості муніципального управління в зарубіжних країнах	Лекція	2
12	Особливості муніципального управління в зарубіжних країнах	Практичне заняття	2
13. Рубіжний (модульний) контроль 2			
14	Підсумковий контроль (іспит)		
8. Самостійна робота			
<p>За графіком самостійна робота - 80 год.</p> <p>Консультативна допомога здобувачам вищої освіти надається у таких формах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особиста зустріч викладача і здобувача вищої освіти за графіком консультацій (https://zp.edu.ua/rozklad-zanyat-ta-konsultaciy-19) - один раз на тиждень або за попередньою домовленістю; - листування за допомогою електронної пошти larisashytikova@gmail.com (у форматі 			

24/7 кожного дня);

- відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісах Viber, WhatsApp (за графіком консультацій викладача);

- спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

Тема	Види робіт	Кількість
Тема 1. Сутність та законодавча база муніципального менеджменту	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.	13
Тема 2. Побудова системи муніципального менеджменту	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.	13
Тема 3. . Муніципальні послуги – продукт діяльності муніципального утворення	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.	14
Тема 4. Стратегічне управління розвитком муніципальних утворень	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.	13
Тема 5. Проектний менеджмент у муніципальному управлінні	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій. 5. Систематизація вивченого матеріалу модуля перед написанням модульної контрольної роботи.	13
Тема 6. Ситуаційне управління в муніципальному менеджменті	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій	14
Тема 7. Управління місцевими фінансовими ресурсами	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання	8

	домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій	
Тема 8. . Маркетингові підходи в муніципальному менеджменті	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій	8
Тема 9. Кадровий менеджмент в муніципальному управлінні	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій	8
Тема 10. Ризик-менеджмент та антикризове управління на місцевому рівні	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій.	8
Тема 11. Особливості муніципального управління в зарубіжних країнах	1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу та літературних джерел. 2. Розгляд питань, що передбачені для самостійного опрацювання 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань. 4. Підготовка рефератів, доповідей, презентацій. 5. Систематизація вивченого матеріалу модуля перед написанням модульної контрольної роботи.	8

9. Система та критерії оцінювання курсу

Контрольні заходи – поточний контроль, рубіжний контроль, підсумковий контроль.

За видами контролю – тестування, іспит.

Поточний контроль здійснюється в двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи студентів протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- модульний проміжний контроль.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час контролю враховуються види робіт, які надані в таблиці.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ				
Види роботи		Кількість	Оцінка за 1 вид роботи	Всього за вид
1 Письмова робота				
1.1	Тести	10	2	20
1.2	Теоретичні питання	2	10	20
	УСЬОГО		-	40
2 Робота студента на протязі модульного тижня				
2.1	Конспект лекцій	1	5	5
2.2	Рішені і здані практичні завдання	1	15	15

2.3	Тести для поточного контролю	10	3	30
2.4	Самостійна робота студента	1	5	5
2.5	Присутність на занятті	1	5	5
	УСЬОГО		-	60
	РАЗОМ			100 балів

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий модулі.

Розподіл балів, які отримують студенти при поточному оцінюванні знань (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	6	5	6	5	6	5	6	5	6	5		

T1, T2 ... T11 – теми змістових модулів.

10. Політика курсу

Політика відвідування аудиторних занять (особиста присутність здобувача вищої освіти на заняттях). В умовах впровадження онлайн-освіти за наявності об'єктивних причин та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватись самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій - виходити на онлайн-консультацію.

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів, до яких має бути виконано певне завдання.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>).